

Sygn. akt I C 345/24

POSTANOWIENIE

Dnia 7 marca 2024 roku

Referendarz sądowy w Sądzie Okręgowym w Warszawie

w I Wydziale Cywilnym A. S.

po rozpoznaniu w dniu 7 marca 2024 roku w Warszawie

na posiedzeniu niejawnym

sprawy z powództwa K. K.

przeciwko (...) sp. z o.o. z siedzibą w W., M. B., Redaktorowi Naczelnemu J. S.

o ochronę dóbr osobistych

w przedmiocie wniosku powódki o zwolnienie od kosztów sądowych

postanawia:

oddalić wniosek.

UZASADNIENIE

Powódka wniosła o zwolnienie od kosztów sądowych w całości.

Opłatę ustalono na kwotę 9950 zł (4 200 zł + 5750 zł).

Zgodnie z dyspozycją art. 102 ust. 1 ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych z dnia 28 lipca 2005 r. zwolnienia od kosztów sądowych może się domagać osoba fizyczna, która złożyła oświadczenie, że nie jest w stanie ich ponieść bez uszczerbku utrzymania koniecznego dla siebie i rodziny lub ich poniesienie narazi ją na taki uszczerbek.

Przy czym do wniosku o zwolnienie od kosztów sądowych powinno być dołączone oświadczenie obejmujące szczegółowe dane o stanie rodzinnym, majątku, dochodach i źródłach utrzymania osoby ubiegającej się o zwolnienie od kosztów (art. 102 ust. 2 zd. 1 ustawy). Czynności w zakresie zwalniania od kosztów sądowych, przewidziane w ustawie, może wykonywać referendarz sądowy (art. 118 ustawy).

Według przyjętego orzecznictwa instytucja zwolnienia od kosztów sądowych stanowi pomoc państwa dla osób ubogich, które wykazą, że mimo starań nie były w stanie, ze względu na niezależną od nich, złą sytuację majątkową, zgromadzić bez uszczerbku dla utrzymania siebie i rodziny odpowiednich środków na prowadzenie procesu sądowego (orzeczenie SN z dnia 04 kwietnia 2012 r., I CZ 7/12).

W ocenie referendarza sądowego powódka nie wykazała w złożonym oświadczeniu jakimi środkami finansowymi w istocie dysponuje. Jak wynika bowiem ze złożonego oświadczenia powódka posiada mieszkanie w W. o wartości (...) zł. Gospodarstwo domowe prowadzi z córką. Jako przedmioty wartościowe wymieniła obrazy i meble antyki, zaś jako dochody kwotę (...) zł alimentów. Powódka oświadczyła, iż jej zobowiązania i stałe wydatki to: czynsz – (...) zł, media – (...) zł, ubezpieczenie – (...) zł, raty w banku – (...) zł, telefon – (...) zł oraz szkoła córki – (...) zł (oświadczenie – k. 28-30).

Zgodnie z powołanym powyżej przepisem art. 102 ust. 1 ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych, Sąd decyduje, czy uzna oświadczenie majątkowe za wystarczające do zwolnienia od tych kosztów. Tak więc, to do ubiegającego się o takie zwolnienie należy jak najpełniejsze przedstawienie swojej sytuacji majątkowej, aby możliwe

było dokonanie weryfikacji możliwości płatniczych wnioskodawcy. Ocena oświadczenia nie ogranicza się przy tym wyłącznie do jego treści, ale także do jego wiarygodności. Jeżeli zatem złożono oświadczenie niepełne, jest to wystarczający powód dla odmowy zwolnienia od kosztów sądowych, przy czym zupełnie drugorzędne znaczenie ma przyczyna, dla której wnioskodawca nie podał w sposób wyczerpujący istotnych okoliczności dotyczących swego stanu majątkowego.

Uchylenie się strony od obowiązków związanych z wykazywaniem sytuacji majątkowej czy też nierzetelne ich wykazanie, jest przeszkodą wykluczającą przyjęcie uprawdopodobnienia okoliczności uzasadniających wnioski o zwolnienie od kosztów w żądanym zakresie. Strona ma obowiązek lojalnie współpracować z sądem w przedmiocie ustalenia rzeczywistego składu jej majątku, stanowiącego podstawę do oceny możliwości poniesienia przez nią kosztów sądowych (postanowienie Sądu Apelacyjnego w Warszawie z dnia 13 listopada 2013 r., I ACz 1983/13).

W przedmiotowej sprawie, w ocenie referendarza sądowego, powódka nie przedstawiła swego stanu majątkowego w sposób jednoznaczny i niebudzący wątpliwości.

Oceny wniosku o zwolnienie od kosztów sądowych orzekający dokonuje w oparciu o reguły dowodowe przewidziane w Kodeksie postępowania cywilnego, tj. art. 227 i nast. k.p.c. Oznacza to, że ciężar wykazania braku zdolności do udziału w kosztach sądowych spoczywa na stronie wnioskującej, a wszelkie braki w tym względzie, przemilczenia, czy sprzeczności są traktowane na niekorzyść ubiegającego się.

W świetle złożonego przez powódkę oświadczenia nie sposób dokonać oceny jej rzeczywistej sytuacji majątkowej oraz możliwości płatniczych - przez co nie sposób nawet częściowo uwzględnić przedmiotowego wniosku. Całkowite zwolnienie od kosztów sądowych przysługuje jedynie osobom, które nie posiadają wystarczających środków materialnych oraz – z przyczyn obiektywnych – nie są w stanie ich uzyskać. Powódka natomiast do takich osób nie należy, bowiem już na pierwszy rzut oka widać, że jej wydatki przewyższają kwotę dochodów.

Powyższe prowadzi do wniosku, że posiada źródło dochodów, którego nie ujawniła w złożonym oświadczeniu o stanie rodzinnym, majątku, dochodach i źródłach utrzymania.

Mając powyższe na względzie, należało orzec jak w sentencji.